

Partneriaeth Diogelwch Cymunedol – Gwynedd a Môn

Beth ydyw?

Mae'r Bartneriaeth Diogelwch Cymunedol yn grŵp o sefydliadau sy'n gweithio gyda'i gilydd i edrych ar sut orau i fynd i'r afael â throedd ac anhrefn. Mae'r gofyn i gael partneriaeth o'r fath mewn lle ar lefel leol yn rhan o'r gyfraith, sef Deddf Trosedd ac Anhrefn 1998. Mae gan nifer o sefydliadau ran i'w chwarae o fewn y bartneriaeth, gan gynnwys yr Awdurdod Lleol, yr Heddlu, y gwasanaethau Prawf, y Gwasanaeth Tân ac Achub a'r Bwrdd Iechyd.

Mae gennym gyfrifoldebau dan Ddeddf 1998 am nifer o feysydd, gan gynnwys – lleihau trosedd ac anhrefn, lleihau aildroseddu, camddefnyddio sylweddau ac ymddygiad gwrthgymdeithasol. Yn ogystal, mae dyletswydd arnom i gomisiynu adolygiadau Lladdiad Domestig mewn rhai amgylchiadau penodol. Hefyd, mae dyletswydd arnom i baratoi asesiad blynyddol o drosedd ac anhrefn, er mwyn ein harwain o ran yr hyn sydd angen ei flaenoriaethu.

Beth mae'n ei wneud?

Ers ei sefydlu gyntaf dros 20 mlynedd yn ôl, mae'r bartneriaeth wedi mynd drwy sawl newid. I gychwyn, câi'r gwaith ei gefnogi gan nifer o grantiau lleol a chydlynwyr ymroddedig. Fodd bynnag, heddiw, caiff yr holl grantiau eu derbyn yn rhanbarthol (gogledd Cymru), ac mae adnoddau cefnogol pwrpasol wedi symud i drefn ranbarthol hefyd. Felly, rydym wedi addasu i'r tirlun newydd sy'n golygu gweithio i raddau helaeth gyda phartneriaid ar draws gogledd Cymru, i sicrhau cyfleoedd ac adnoddau i weithredu newid yn **lleol**. Byddwn yn cynnwys y cynlluniau a strategaethau rhanbarthol yn y ddogfen hon ble bo'n briodol, fel ein bod yn cynnwys yr holl waith sy'n cael ei wneud.

Ers 1998, mae llawer o'r gwaith wedi bod yn ymwneud â phrif ffrydio diogelwch cymunedol i waith pob dydd yr holl bartneriaid. Mae hyn wedi arwain at weld newidiadau helaeth, gan fod gwasanaethau bellach yn cynllunio ac ymgorffori anghenion pobl fregus a dioddefwyr yn eu gwaith bob dydd. Mae hyfforddiant ar nifer o faterion yn ymwneud â throedd ac anhrefn yn fater o drefn erbyn hyn, ac mae cydweithio rhwng asiantaethau yn rhywbeth sy'n digwydd bob dydd.

Heddiw, rydym yn cynnal datblygiadau'r 20 mlynedd diwethaf, sydd wedi gweld lleihad mewn rhai mathau o droseddau, ond hefyd ymwybyddiaeth o droseddau newydd sydd angen sylw arbenigol. A ninnau wedi sefydlu cysylltiadau gweithio a rhwydweithiau ar draws rhanbarth gogledd Cymru, rydym mewn sefyllfa well i ymateb i'r heriau newydd hyn.

Yn lleol, rydym yn dal i gynnal ein grwpiau cydweithio ac yn chwilio'n gyson am ffyrdd i wella sut ydym yn gweithio gyda'n gilydd i fynd i'r afael â'n meysydd cyfrifoldeb. Isod, byddwn yn dangos pa strwythurau sydd gennym mewn lle i symud ein gwaith ymlaen, a hefyd pa feysydd penodol fydd yn cael ein sylw dros y 12 mis nesaf.

Newidiadau i'r ffigyrau Trosedd – effaith y pandemig

Yn ystod y cyfnod clo genedlaethol rhwng Ebrill a Mai 2020, gwelwyd gostyngiad sylweddol o 32% mewn trosedd yn gyfan-gwbl (ac eithrio twyll a chamdddefnyddio cyfrifiadur) drwy Gymru a Lloegr (ONS, 2020). Fe wnaeth troseddau dwyn, yn enwedig byrgleriaeth ddomestig a dwyn mewn manau cyhoeddus, ostwng yn sylweddol wrth i bobl dreulio mwy o amser gartref ac yn sgil y cyfyngiadau ar symud a chau'r economi gyda'r nos. Fe wnaeth Arolwg Troseddu Cymru a Lloegr ganfod fod pobl o'r farn fod trosedd wedi gostwng ers dechrau'r feirws, ond roedd pryder ynglŷn â throsedd wedi aros yr un fath. Bu i'r arolwg ganfod hefyd fod canfyddiadau'r cyhoedd o'r heddlu a'u hymateb i'r pandemig coronafeirws yn bositif ar y cyfan.

O ddiwedd mis Mehefin a thrwy fis Gorffennaf, dechreuodd y ffigyrau trosedd (rhai wedi eu hadrodd) gynyddu, ac erbyn canol Medi roedd y ffigyrau wedi dychwelyd i'r cyfraddau cyn y cyfnod clo. Fodd bynnag, mae bron pob un o'r mathau o drosedd yn dal i fod yn is na'r adeg hon y llynedd, ac mae trais gydag anaf, a throseddau meddiangar, yn sylweddol is. Ond gwelwyd cynnydd mewn rhai mathau o drosedd; Mae troseddau domestig nawr yn dychwelyd i'r cyfraddau cyn y cyfnod clo, ac roeddem wedi disgwyl hyn. Rhoddwyd ymyraethau ar waith yn ystod y misoedd diwethaf i fynd i'r afael â hyn.

Yn ystod cyfnod ein cynllun diwethaf, roeddem wedi cynllunio rhywfaint o gamau, na ellid eu cymryd oherwydd y sefyllfa bandemig. Mae'r ffordd rydym yn gweithio wedi newid yn ddramatig dros y cyfnod hwn, gyda chyfarfodydd a chysylltiadau yn symud ar-lein, a gwasanaethau rheng flaen yn addasu i fodloni gofynion cyfyngiadau Covid. Mae addasu'r ffordd yr ydym yn ymateb i angen bellach yn ffactor cyson o'r gwaith y mae pob sefydliad yn ei wneud. Rydym yn parhau â'n hymrwymiad i weithio gyda'n gilydd fel partneriaid, i gynorthwyo a herio ein gilydd mewn ffordd agored ac adeiladol, fel ein bod ni gyda'n gilydd yn gwneud y gorau y gallwn i ddiwallu anghenion newidiol, ac weithiau cynyddol, ein cymunedau. Mae gan y bartneriaeth ddyletswydd statudol i gynnal adolygiad, o'r enw adolygiad dynladdiad domestig, o dan amgylchiadau penodol. Yn anffodus, yng Ngwynedd mae 6 adolygiadau o'r fath ers 2012 – mae 2 wedi digwydd eleni. Mae'r adolygiadau hyn yn bwysig, a rhaid cydnabod eu bod yn defnyddio llawer iawn o adnoddau y bartneriaeth. Weithiau gall hyn arwain at faterion eraill yn cael llai o sylw nag efalla posib fel arall.

Strwythurau diogelwch cymunedol -

Rhanbarth Gogledd Cymru -

Mae gennym sawl Bwrdd yng ngogledd Cymru sy'n dod â'r partneriaid angenrheidiol ynghyd i drafod amrywiol agweddau o Ddiogelwch Cymunedol, mae'r rhain yn cynnwys -

- Bwrdd Gogledd Cymru Ddiogel – sy'n sicrhau trosolwg a chyfeiriad rhanbarthol mewn perthynas â materion trosedd ac anhrefn yn yr ardal
- Y Bwrdd Diogelu - mae ganddo strategaeth sy'n ymwneud â dyletswyddau diogelu plant ac oedolion
- Y Bwrdd Bregusrwydd ac Ecsploetiaeth – lle mae strategaeth i daclo trais domestig, trais rhywiol a chaethwasiaeth fodern
- Bwrdd Cynllunio Ardal – sy'n cynnwys asesiad anghenion, strategaeth a chynllun comisiynu yn ymwneud â Chamddefnyddio sylweddau (cyffuriau ac alcohol)
- Bwrdd Cyfiawnder Troseddol / Bwrdd Rheoli Troseddwyr yn Integredig – yn rhoi sylw i aildroseddu
- Bwrdd CONTEST – lle caiff dyletswyddau statudol i fynd i'r afael â therfysgaeth eu sefydlu

Mae yna hefyd nifer o is-grwpiau, neu grwpiau tasg a gorffen i fynd â'r gwaith yn ei flaen, megis -

- Amryw o grwpiau comisiynu, lle caiff gwasanaethau arbenigol eu comisiynu
- Troseddau difrifol a chyfundrefnol – lle mae gennym asesiad anghenion rhanbarthol, strategaeth ac argymhellion sydd nawr yn cael eu gweithredu fel rhan o'r gwaith craidd

Gwynedd ac Ynys Môn -

Ceir nifer o grwpiau lleol ar draws Gwynedd a Môn sy'n rhoi'r gweledigaethau strategol hyn ar waith. Bydd partneriaeth Diogelwch Cymunedol Gwynedd yn cynnal trosolwg o'r ffrydiau gwaith hyn yn lleol, ond bydd hefyd yn edrych yn ofalus ar sut a lle mae angen i arferion gweithredol wella.

Dros y 12 mis nesaf, byddwn yn edrych ar y meysydd gwaith a ganlyn -

- Deall beth mae'r asesiad strategol blynyddol a phroffiliau/dadansoddiadau eraill a gwblhawyd yn ei ddweud wrthym o ran beth sydd angen i ni ei wneud
- Ein rhaglenni hyfforddi a codi ymwybyddiaeth – i sicrhau bod gennym weithlu gwybodus a galluog
- Sicrhau ein bod yn datblygu ein arferion gweithio er mwyn cwrdd â gofynion newydd, megis Llinellau Cyffuriau (gangiau cyffuriau cyfundrefnol)
- Edrych ar y cysylltiadau a'r arferion gweithio yn lleol, a gwella cyfathrebu a strwythurau lle bydd angen
- Peilota prosiectau newydd a monitro'r deilliannau

Yr asesiad strategol -

Mae'r asesiad sydd newydd ei gwblhau ar gyfer gogledd Cymru yn dweud wrthym bod angen blaenoriaethu'r meysydd isod. Gan fod yr asesiad yn seiliedig ar lefel y risg a hefyd ar allu'r gwasanaethau i ymateb, nid yw pob math o drosedd yn flaenoriaeth ar hyn o bryd. Mae gennym ddealltwriaeth dda o rai mathau o drosedd, ac mae ymateb y sefydliadau angenrheidiol yn briodol ac wedi'i hen sefydlu. Nid yw hyn yn golygu nad ydym yn ymdrin ag unrhyw broblemau sy'n codi, ond gall olygu nad oes raid i ni roi sylw priodol i'r materion hynny fel partneriaeth.

- Cam-drin Domestig a Thrais Rhywiol
- Camddefnyddio Sylweddau a'r holl droseddau sydd ynghlwm â hynny, megis Llinellau Cyffuriau ac ecsploetiaeth
- Dioddefwyr sy'n fregus
- Lleihau aildroseddu
- Ymddygiad gwrthgymdeithasol
- Troseddau Meddiangar Difrifol (SAC) gan gynnwys troseddau cyfundrefnol

Mae'r materion hyn wastad ar feddwl yr holl bartneriaid wrth i ni weithio mewn partneriaeth o ddydd i ddydd, fodd bynnag, mae gennym ddyletswydd, unwaith y flwyddyn, i ystyried pa agweddau o drosedd ac anhrefn sydd wir yn peri pryder wrth i ni sefydlu ein cynlluniau am y 12 mis i ddod. Byddwn yn penderfynu pa faterion yw'r rhain drwy gynnal asesiad strategol, ac eleni rydym wedi amlygu'r canlynol fel materion sydd angen sylw -

- Troseddau cyffuriau difrifol a chyfundrefnol
- Ecsbloetio a cham-drin plant yn rhywiol (CSE)
- Caethwasiaeth fodern
- Cam-drin domestig
- Troseddau casineb
- Pobl ar goll
- Dreifio dan ddylanwad (cyffuriau ac alcohol)
- Twyll – yn cynnwys troseddau seiber
- Treisio a throseddau rhywiol difrifol

Cynllun gwaith ar gyfer y 12 mis nesaf -

Fel nodir uchod, mae gan Fyrddau rhanbarthol gogledd Cymru nifer o gynlluniau a strategaethau, ac mae'r holl bartneriaid o fewn y BDC yn cyfrannu at y rhain ar sail ranbarthol. Mae'r cynlluniau hyn yn cael eu monitro gan y Byrddau rhanbarthol. I osgoi dyblygu – ni fydd y camau gweithredu rhanbarthol yn cael eu cynnwys yn y camau lleol isod. Fodd bynnag, os oes problemau yn y naill Sir neu'r llall o ran gweithredu'r cynlluniau rhanbarthol, yna gellir tynnu sylw at y problemau hynny'n lleol a'u cynnwys yn y camau gweithredu isod er mwyn derbyn sylw'n lleol.

EIN RHAGLEN HYFFORDDIANT A CODI YMWYBYDDIAETH		CYSWLLT
Beth sydd angen ei wneud eleni	1. Mae'n rhaid i'r holl Awdurdodau Lleol, y Byrddau Iechyd a'r Gwasanaeth Tân ac Achub ddechrau gweithredu'r lefel hyfforddiant Gofyn a Gweithredu yn y Fframwaith Hyfforddi Cenedlaethol ar Gamdriniaeth Ddomestig. Mae gan BIPBC raglen arall mewn lle – mae Llywodraeth Cymru wedi cytuno iddi. Mae'r Gwasanaeth Tân ac Achub ar y ffordd i gwrdd â'r lefelau gofynnol o sesiynau hyfforddiant. Fodd bynnag, mae'r ddau Awdurdod Lleol wedi profi anawsterau, yn fwy na dim y sefyllfa gyda C19. Mae'r ddwy Sir wedi gweithio tuag at ddatblygu fersiwn rithiol o'r pecyn hyfforddiant – ar ôl sesiynau peilot o'r fersiwn hon, bydd yn cael ei chyflwyno yn ystod 2021-2.	<i>Nid yw enwau a chysylltiadau yn ymddangos ar y fersiwn gyhoeddus hon</i>
	2. Bydd Heddlu Gogledd Cymru yn adnewyddu ymwybyddiaeth Gweithredu Cynnar Gyda'n Gilydd (EAT) ymhlith y gweithlu. Mae'r broses EAT wedi'i chytuno a'i gweithredu gan yr Heddlu a'r Gwasanaethau Cymdeithasol, fel ffordd o nodi unigolion a allai fod angen cefnogaeth a chyngor, fel ymyrraeth ataliol. Mae'n deillio o'r ymchwil Profiadau Niweidiol yn ystod Plentyndod (ACE), sy'n cydnabod sut y gall ACE arwain at ymddygiadau troseddol neu niweidiol yn ddiweddarach mewn bywyd. Mae'r cysyniad yn ymwneud â deall yr ymddygiadau hyn a darparu ymyrraeth yn gynharach lle bo hynny'n bosibl.	<i>Nid yw enwau a chysylltiadau yn ymddangos ar y fersiwn gyhoeddus hon</i>

	3. Er mwyn hwyluso'r gwaith o godi ymwybyddiaeth mewn perthynas â rhai mathau o drosedd, byddwn yn adolygu ac yn diweddarau'r 'canllawiau munud' ac yn sicrhau eu bod ar gael i'r holl bartneriaid a gwasanaethau ALL.	<i>Nid yw enwau a chysylltiadau yn ymddangos ar y fersiwn gyhoeddus hon</i>
	4. Mae gwybodaeth ar y ddyletswydd Prevent a'r llwybr cyfeirio (ar gyfer y cyhoedd) yn cael ei rannu ar wefannau'r Awdurdodau Lleol (roedd hyn ar gael ar wefannau'r partneriaid yn barod, ond nid yr AauLI).	<i>Nid yw enwau a chysylltiadau yn ymddangos ar y fersiwn gyhoeddus hon</i>
SICRHAU EIN BOD YN DATBLYGU EIN HARFERION GWEITHIO I DDIWALLU GOFYNION NEWYDD		
Beth sydd angen ei wneud eleni	5. Mae'r Bwrdd Cynllunio Ardal wedi datblygu cynllun alcohol gogledd Cymru 4 blynedd. Byddwn yn sefydlu grwpiau tasg a gorffen yn y ddau Awdurdod Lleol er mwyn penderfynu pa agweddau o'r cynllun sy'n berthnasol ac yn bosibl yn y ddau ALL dros y 12 mis nesaf.	<i>Nid yw enwau a chysylltiadau yn ymddangos ar y fersiwn gyhoeddus hon</i>
	6. Agweddau o'r cynllun gwaith rhanbarthol a fydd yn gwella gwasanaethau yng Ngwynedd ac Ynys Môn – <ul style="list-style-type: none"> • Adolygu'r ddarpariaeth cyswllt alcohol yn yr ysbyty Lleol, er mwyn diwallu anghenion yn well • Ailfodelu'r cysylltiadau tîm SMS (gwasanaeth camddefnyddio sylweddau) a CAMHS (gwasanaeth iechyd meddwl plant a pobl ifainc). • Mewn ymateb i angen a nodwyd – ychwanegu adnodd iechyd meddwl newydd yn y tîm Camddefnyddio Sylweddau Pobl Ifanc (Be'dir sgor) Mi fydd yr adnodd yma hefyd yn cryfhau cydweithio gyda CAMHS a'r Ysbyty yn ogystal a gwella darpariaeth i gefnogi pobl ifanc sydd yn dioddef o gamddefnyddio sylweddau ar y cyd a phroblemau iechyd meddwl. 	<i>Nid yw enwau a chysylltiadau yn ymddangos ar y fersiwn gyhoeddus hon</i>

	<ul style="list-style-type: none"> • Parhau â'r ymdrechion i ddod o hyd i adeiladau priodol ym Mangor ar gyfer gwasanaethau CS lleol • Mewn ymateb i'r angen a nodwyd, datblygu adnodd ychwanegol o fewn Gwasanaeth cefnogi meddyginiaeth ragnodedig (cwnsela) i gwrdd a'r angen yn lleol a rhanbarthol ac hefyd, yn benodol, i gwrdd ag anghenion Merched beichiog a phobl hŷn. • Sefydlu a datblygu'r Gwasanaeth Ymyriadau seicolegol ar gyfer unigolion sydd wedi cael ei effeithio gan gamddefnyddio sylweddau. Mi fydd y gwasanaeth newydd mewn lle o'r 1af o Ebrill 2021. Mi fydd y Gwasanaeth newydd yn cynnwys adnodd i ddatblygu a cydlynu Grwpiau cefnogi – Symud ymlaen yn fy Adferiad (Moving on in My Recovery). • Parhau â'r prosiect peilot cymorth cymheiriaid yn Ynys Môn - gan ddarparu pecynnau hyfforddi ar gyfer Cymheiriaid a nodwyd, i weithio gyda theuluoedd / unigolion ac adnabuwyd gan y Gwasanaethau Cymdeithasol. Bydd y prosiect yn cael ei werthuso gyda'r gobaith o ehangu os yn llwyddiannus. 	
	<p>7. Byddwn yn sicrhau bod y cyfrifoldebau a roddir ar y PDC mewn perthynas â chynnal diwygiadau lladdiad domestig (DHR's) yn cael eu cwblhau'n briodol. Yn ei hanfod, mae hyn yn golygu sicrhau bod paneli adolygu, cadeiriau ac awduron yn cael eu comisiynu a bod adroddiadau adolygiad terfynol yn cael eu cyflwyno a'u derbyn gan y Swyddfa Gartref. Ar hyn o bryd, mae 4 adolygiad yng Ngwynedd ar wahanol gamau i'w cwblhau. Bydd rhai yn cael eu cwblhau o fewn y flwyddyn ariannol honno a bydd rhai yn cario drosodd.</p>	<p><i>Nid yw enwau a chysylltiadau yn ymddangos ar y fersiwn gyhoeddus hon</i></p>

	<p>8. Dros y flwyddyn i ddod, bydd Heddlu Gogledd Cymru yn creu Uned Trosedd Economaidd (ECU) a fydd yn cynnwys swyddogion twyll wedi'u hyfforddi'n arbennig, swyddogion seiberdroseddu a swyddogion ymchwilio ariannol. Y nod yw darparu gwybodaeth arbenigol am dwyll a seiberdroseddu i gydweithwyr ac aelodau o'r cyhoedd. Bydd yn sicrhau bod swyddogion yn gallu ymchwilio i dwyll a seiberdroseddu yn fwy effeithiol a fydd yn lleihau faint o amser y mae ymchwiliadau twyll yn ei gymryd. Bydd yr uned yn darparu ymyrraeth gynnar i darfu ar dwyllwyr a'u gweithgareddau a fydd yn lleihau effaith twyll ar gymunedau lleol. Bydd swyddogion twyll yn nodi troseddwyr mynych sydd wedi'u lleoli yng Ngogledd Cymru ac yn goruchwilio'r holl droseddau twyll a gyflawnir yng Ngogledd Cymru, gan ei gwneud hi'n bosibl olrhain tueddiadau twyll. Bydd yr uned hefyd yn darparu addysg, cyngor atal troseddau a chefnogaeth i grwpiau bregus wedi'u targedu ledled ardal Gogledd Cymru mewn ymgais i leihau erledigaeth. Bydd pob swyddog PCSO a CID newydd yn cael hyfforddiant penodol ar dwyll a seiberdroseddu i'w galluogi i nodi troseddau a darparu'r cyngor a'r gefnogaeth gywir i'r cyhoedd.</p>	
--	---	--

	<p>9. Mae gwasanaethau plant Gwynedd wedi datblygu darpariaeth newydd, o'r enw Emrallt, i wella'r gallu i adnabod ac atal ymddygiadau rhywiol amhriodol, problemus neu niweidiol gan blant, yn gynnar. Bydd y gwasanaeth, sydd o fewn y Tîm Cyfiawnder Ieuenctid, yn cynnig cefnogaeth, arweiniad a chynghor i weithwyr proffesiynol sy'n gweithio gyda phlant, gan ddarparu hyfforddiant ymwybyddiaeth ac adnoddau.</p> <p>Mae tîm Emrallt yn cefnogi gweithwyr proffesiynol sy'n gweithio gyda phlant sy'n dangos yr ymddygiadau niweidiol hyn, ac mae ar gael i staff o'r sectorau Addysg, Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol yng Ngwynedd.</p> <p>Disgwyliwn y bydd y Gwasanaeth yn codi mwy o ymwybyddiaeth ar draws asiantaethau am bwysigrwydd adnabod ac ymyrryd yn gynnar trwy sefydlu llwybr amlasiantaethol ar gyfer rheoli ac ymateb i ymddygiad rhywiol problemus neu niweidiol.</p>	<p><i>Nid yw enwau a chysylltiadau yn ymddangos ar y fersiwn gyhoeddus hon</i></p>
	<p>10. Mae gwasanaeth digartrefedd Cyngor Gwynedd wedi adnabod yr angen i gynyddu'r llety â chymorth sydd ar gael yn y Sir. Ar ôl adolygu'r ddarpariaeth gyfredol ac ystyried y galw ychwanegol sy'n wynebu'r gwasanaeth, maent yn buddsoddi mewn darpariaeth ychwanegol ac ailwampio'r ddarpariaeth gyfredol i ddiwallu'r anghenion cynyddol yn well. Yn aml mae gan bobl sy'n cyflwyno'n ddigartref, neu sydd â phroblemau gyda chynnal tenantiaeth, anghenion cymhleth sy'n gofyn am gefnogaeth bwrpasol. Sicrheir peth o'r cymorth hwn trwy gomisiynu 'floating support' cyfredol, ond bydd llawer yn cael ei ddatblygu o fewn y gwasanaethau digartrefedd. Bydd hyn yn cynyddu'r unedau cymorth sydd ar gael ledled y Sir, gan gynnwys carfannau penodol wedi'u targedu, fel menywod sy'n gadael carchardai, ac unigolion ag anghenion cymhleth iawn.</p> <p>Cydnabyddir bod llawer o unigolion sy'n cyflwyno yn ddigartref, yn wynebu nifer o faterion cymdeithasol ac emosiynol cymhleth a all arwain at ymddygiadau anhrefnus neu droseddol hyd yn oed. Trwy sefydlu fframwaith cymorth mwy</p>	<p><i>Nid yw enwau a chysylltiadau yn ymddangos ar y fersiwn gyhoeddus hon</i></p>

	cadarn, yna mae ymyrraeth gynharach yn bosibl i'r rheini a allai fod yn dioddef o broblemau o'r fath.	
EDRYCH AR Y CYSYLLTIADAU A'R ARFERION GWEITHIO LLEOL, A GWELLA CYFATHREBU A STRWYTHURAU LLE BYDD ANGEN		
	<p>11. Yn ddiweddar, mae'r Gwasanaeth Prawf Cenedlaethol wedi cyflwyno Tîm Dedfryd Tymor Byr (STST) newydd ar gyfer carcharorion sy'n gadael HMP Berwyn. Pwrpas y Tîm yw darparu ymateb cyflym i garfan anhrefnus ac i leihau cyfraddau aildroseddu a galw yn ôl i droseddwr sydd yn derbyn dedfrydau o 12 mis neu lai. Bydd yn canolbwyntio ar ystyried ffyrdd effeithiol o dorri cylchedd 'revolving door' y garfan yma o ail fynd i'r carchar, wrth weithio gyda carcharorion gyda dedfrydau byr er mwyn datblygu cynlluniau ailsefydlu effeithiol. Bydd ymarferwyr yn cael eu hyfforddi i fynd i mewn i'r carchar er mwyn cadw cysylltiad ag achosion STST ar adegau allweddol yn ystod eu dedfryd. Bydd hyn yn golygu mwy o gyswllt cynrhyddhad rhwng y Rheolwyr Troseddwr Carcharai a Rheolwyr Troseddwr Cymunedol (COM/POM) i ddatlbygu perthynas gyda'r Defnyddiwr Gwasanaeth wrth baratoi ar gyfer eu rhyddhad. Mae cymhwysedd ar gyfer yr achosion hyn yn wrywod 18 oed=, gyda lefel risg yn amrywio o isel i uchel. Yn y Gorllewin, bydd tîm o 6 Swyddog. Ers sefydlu'r Tîm yn mis Gorffennag y llynedd, mae Covid wedi achosi problemau yn yr ystyr nad oedd staff yn gallu ymweld â'r carchar yn y gorffennol. Fodd bynnag, rhagwelir y bydd y gwaith yn mynd rhagddo fel arfer yn ystod y flwyddyn nesaf pan godir cyfyngiadau.</p>	<i>Nid yw enwau a chysylltiadau yn ymddangos ar y fersiwn gyhoeddus hon</i>
Beth sydd angen ei wneud eleni	<p>12. Er mwyn sicrhau cydweithio effeithiol, bydd y grwpiau lleol sy'n cael eu harwain gan yr Heddlu yn cael eu hadolygu er mwyn sicrhau eu bod dal yn addas i bwrpas. Fe fydd y gwaith yn cael ei arwain gan yr Heddlu, gan ddechrau yn Ynys Môn, ac wedyn yng Ngwynedd fel a sydd yn addas. Bydd hyn yn cynnwys, ail edrych ar grŵp i daclo GTC (Grwpiau troseddu cyfundrefnol)</p>	<i>Nid yw enwau a chysylltiadau yn ymddangos ar y fersiwn gyhoeddus hon</i>

	13. Ochr yn ochr, ac yn ychwanegol at yr uchod, mae gwasanaethau Plant Ynys Môn (a phartneriaid) i ystyried ac ymchwilio i'r cymhwysiad posibl o 'Diogelu Cydestunol' fel fframwaith - a allai gyd-fynd ag rhaglen waith un o'r grwpiau newydd.	<i>Nid yw enwau a chysylltiadau yn ymddangos ar y fersiwn gyhoeddus hon</i>
	14. Bydd Troseddau Casineb yn ganolbwynt allweddol i Heddlu Gogledd Cymru am y deuddeg mis nesaf gydag Uned Amrywiaeth yr heddlu yn defnyddio cyfle bythol i annog pobl i riportio Troseddau Casineb o gymunedau lleiafrifol. Y nod yw sicrhau bod pawb yn teimlo'n hyderus wrth riportio unrhyw fath o droseddau casineb i'r Heddlu.	<i>Nid yw enwau a chysylltiadau yn ymddangos ar y fersiwn gyhoeddus hon</i>
	15. Mae gan bob aelod o'r bartneriaeth rai cyfrifoldebau mewn perthynas â rhaglen Atal y Swyddfa Gartref (radicaleiddio mewn perthynas â gweithgaredd terfysgol). Mae'r Awdurdodau Lleol yn arwain ar gyfarfodydd Sianel, sydd wedi'u cynllunio i gefnogi'r unigolion a'u llywio rhag cael eu radicaleiddio. Mae yna newidiadau i ofynion proses y Sianel, y byddwn ni'n eu rhoi ar waith yn ystod y flwyddyn i ddod.	<i>Nid yw enwau a chysylltiadau yn ymddangos ar y fersiwn gyhoeddus hon</i>
PEILOTA PROSIECTAU NEWYDD		
Beth sydd angen ei wneud eleni	16. Mae Cyngor Sir Ynys Môn fel pob ALL yn darparu 'cymorth fel bo'r angen' i nifer o unigolion er mwyn atal digartrefedd, ac maent yn cefnogi pobl i fod â'r gallu, yr annibyniaeth, y sgiliau a'r hyder i gael hyd i/cadw cartref sefydlog ac addas. Mae hon yn gefnogaeth sy'n cael ei thargedu, ac mae ar gael i nifer o anghenion dynodedig, gan gynnwys camddefnyddio sylweddau, Camdriniaeth ddomestig, lechyd Meddwl ac eraill. Mae'r nifer sy'n cael eu cyfeirio i'r gwasanaethau hyn yn uchel, felly mae'r ALL wedi adnabod y rheini sydd ag anghenion lefel isel neu anghenion dechreuol, a bydd yn treialu cynllun sy'n cyfeirio'r unigolion hynny at gyfres o ymyraethau cynnar yn y gymuned – mae hyn yn cynnwys dangos y ffordd iddynt at wasanaethau pwrpasol, mynediad at gludiant cymunedol, Cydlynedd Asedau Lleol, darperir gan Linc Cymunedol Môn. Dylai hyn helpu i roi sylw i'w	<i>Nid yw enwau a chysylltiadau yn ymddangos ar y fersiwn gyhoeddus hon</i>

	<p>hanghenion cyn iddynt waethygu, a bydd hefyd yn rhyddhau mwy o gapasiti i roi sylw i unigolion sydd ag anghenion lefel uwch trwy'r ddarpariaeth sefydledig. Y nod yw atal y materion hyn rhag mynd yn fwy difrifol i'r unigolion hynny, a lleihau'r tebygolrwydd y byddant yn dod yn unigolion bregus yn eu cymuned / yn dod yn ddiartref / y bydd unrhyw ymddygiadau niweidiol yn gwaethygu.</p>	
	<p>17. Wrth baratoi ar gyfer y Cwricwlwm ysgolion newydd yn 2022, bydd 3 ysgol gynradd yn Ynys Môn ac 1 ysgol gynradd ac 1 ysgol uwchradd yng Ngwynedd yn treialu'r prosiect 'Casineb troseddau mewn ysgolion' dan arweiniad Llywodraeth Cymru. Mae dau agwedd i'r datblygiad, sef - sgiliau meddwl beirniadol a sesiynau troseddau casineb. Cefnogir yr agwedd gyntaf gan Sapere (P4C) a'r ail gan NWREN. Y nod yw galluogi plant i archwilio gwahanol fathau o anoddefgarwch yn feirniadol, a chreu mwy o ddealltwriaeth o droseddau casineb. Mae'n amlwg mae hwn yn waith ataliol, a fydd, gobeithio, yn lleihau anoddefgarwch yng nghenedlaethau'r dyfodol. Rhwystrwyd y prosiect hwn i raddau oherwydd y pwysau cyfredol gyda Covid 19, a gallai hyn eto rwystro rhywfaint o gynnydd yn 2021.</p>	<p><i>Nid yw enwau a chysylltiadau yn ymddangos ar y fersiwn gyhoeddus hon</i></p>

Monitro -

Bydd y Bartneriaeth yn derbyn diweddariadau chwarterol ar droseddau a digwyddiadau yng Ngwynedd a Môn. Bydd yr adroddiad dadansoddol yn egluro unrhyw anghysondebau ac yn adrodd am unrhyw ffactorau ychwanegol sydd angen sylw.

Yn ogystal, bydd y cynllun gwaith yn cael ei fonitro a bydd adroddiad arno.

ATODIAD A – CANLYNIADAU'R CYNLLUN BLYNYDDOL

<u>Maes Thematisig o'r Asesiad Strategol</u>	<u>Sgôr Risg</u>	<u>Meysydd Cyfrifoldeb Statudol</u>	<u>Prosiect</u>	<u>Mewn bynnau ac Allbynnau</u>	<u>Canlyniadau (tymor byr/canolig/hir)</u>
Cyflenwad cyffuriau wedi'i drefnu	Uchel		Rhif 12	Adolygiad lleol o sefyllfa'r Grŵp Troseddau Cyfundrefnol Sefydlu grŵp newydd os nodwyd angen, gan sicrhau ei fod yn addas at y diben	Yn y tymor byr i'r tymor canolig mae ymateb lleol effeithiol i OCG ar waith – yn cyfrannu at y cynllun rhanbarthol ar gyfer gweithgaredd gangiau cyffuriau trefnedig
		Dyletswydd Prevent	Rhif 4	Rhoddir gwybodaeth am y ddyletswydd Prevent ar safle diogelwch cymunedol y ddwy Sir (A.LI) i hysbysu'r cyhoedd ac yn rhannu'r ddolen ar gyfer <i>Act Early</i> .	Bydd gan y cyhoedd wybodaeth am ble / sut i dderbyn cefnogaeth a cymorth gyda phryderon radicaleiddio

			Rhif 15	<p>Mae canllawiau newydd Channel yn cael eu lledaenu o fewn y ddau A.LI</p> <p>Gofynion newydd yn cael eu gweithredu yn ôl yr angen</p>	<p>Mae prosesau newydd ar waith i fodloni gofynion y Swyddfa Gartref</p> <p>HO Canllawiau Channel .pdf</p> <p>Yn y pen draw, cyfrannu at ganlyniadau Prevent y S.G o leihau radicaleiddio</p>
Camfanteisio / Camdrin rhywiol ar blant	Uchel		Rhif 9	<p>Bydd y sectorau Addysg, Iechyd a Gofal Cymdeithasol yn cael gwybod o'r ddarpariaeth hon</p> <p>Cyflwynir sesiynau a chefnogaeth i staff</p>	<p>Yn y tymor hir, mwy o ymwybyddiaeth ar draws asiantaethau o bwysigrwydd adnabod ac ymyrryd yn gynnar trwy sefydlu llwybr amlasiantaethol ar gyfer rheoli ac ymateb i ymddygiad rhywiol problemus neu niweidiol</p> <p>Mae unigolion a nodwyd yn derbyn ymyriadau amserol a phriodol, a thrwy hynny arwain at lai o debygolrwydd o ymddygiad troseddol</p>

			Rhif 13	<p>Pwysau cyfredol a sefyllfa Covid yn caniatáu – ailedrych ar y potensial i weithredu dull diogelu cyd-destunol yn ynys Môn – neu rannau o Ynys Môn</p> <p>Cydweithrediad wedi'i greu rhwng sectorau perthnasol a phartneriaid.</p> <p>Mae Diogelu Cyd-destunol yn ceisio deall risgiau diogelu plant o'r tu hwnt i'r teulu e.e. cymunedau, ysgolion. Yn y dull yma, mae pwyslais ar bawb sy'n gweithio yn y gymdogaeth i chwarae eu rhan, e.e. gweithwyr siopau, gyrwyr bysiau. Os yw gweithwyr diogelu proffesiynol yn gallu asesu ac ymyrryd yn y lleoedd hyn, maent mewn sefyllfa well i darfu neu gyfyngu ar gyd-destunau niweidiol, er mwyn lleihau'r risg o niwed.</p> <p>Yn y tymor hir – mae ymateb y gymuned i CSE yn tyfu ac mae'r risgiau i blant gan CSE yn lleihau – mae'r rhain yn nodau tymor hir – dangosydd</p>

					buan i'r nodi wrth i'r broses ddatblygu.
Caethwasiaeth Fodern	Uchel				
Trais yn y cartref	Canolig-Uchel		Rhif 1	<p>Mae'r Adran Hyfforddi wedi datblygu pecyn hyfforddi rhithiol – i oresgyn cyfyngiadau Covid 19.</p> <p>Hyfforddiant rhithiol wedi'i ddatblygu a'i gyflwyno</p>	<p>Yn y tymor byr, bydd staff yr A.LL yn cael eu hyfforddi i ddefnyddio Gofyn a Gweithredu.</p> <p>Yn y tymor hir – bydd mwy o bobl yn cael eu cyfeirio ac yn derbyn cefnogaeth amserol gyda materion TyyC.</p>

			Rhif 7	Comisiynu paneli adolygu, cadeiriau ac awduron ar gyfer y DHRs DHRs yn cael eu ymgymryd ac yn cael eu cyflwyno i'r Swyddfa Gartref	Cyfrifoldebau'r PDC mewn perthynas â chynnal DHRs yn cael eu cwblhau'n briodol. Cynllun gweithredu mewn lle i ymateb i'r argymhellion –gwersi wedi dysgu yn gwella gwasanaethau i'r dyfodol
Trosedd Casineb	Canolig-Uchel		Rhif 14	Uned Amrywiaeth Heddlu Gogledd Cymru – yn annog yn rhagweithiol i gymunedau lleiafrifol i adrodd digwyddiadau	Tystiolaeth barhaus o adroddiadau cynyddol i'r Heddlu
			Rhif 17	Cyflwyno sesiynau ymwybyddiaeth o droseddau casineb a sesiynau meddwl beirniadol yn yr ysgolion a enwir	Yn y tymor canolig – bydd yr WLGA yn rhannau canlyniadau peilot i alluogi pobl ysgol i gyflawni trwy'r cwricwlwm newydd. Yn y tymor hir – lleihau anoddefgarwch yng nghenedlaethau'r dyfodol, a thrwy hynny leihau troseddau casineb.

		Mynd i'r afael ag Ymddygiad Gwrth-gymdeithasol	Rhif 12	Adolygiad lleol o grwpiau ASB i sicrhau eu bod yn diwallu'r angen cyfredol o ran gweithio mewn partneriaeth Sefydlu grwpiau newydd yn seiliedig ar adolygiad	Ymateb lleol i amryw o faterion sydd ar waith trwy grwpiau newydd, bydd hyn yn cynnwys ASB / lleihau'r galw ar wasanaethau trwy ymyriadau amserol
Personau ar goll	Canolig-Uchel				
Gyrru dan y dylanwad (cyffuriau ac alcohol)	Canolig	Dyletswydd cyffuriau a alcohol	Rhif 5	Awdurdodau Lleol i fabwysiadu'r cynllun lleihau alcohol rhanbarthol Grwpiau Tasg a Gorffen i'w rhoi ar waith i nodi tasgau a'u gweithredu'n lleol	Yn ystod y flwyddyn - yn dibynnu ar ba gynlluniau y gellir eu cyflawni, gwneir cyfraniad at ganlyniadau'r cynllun rhanbarthol - mae hwn yn uchelgais tymor hir - cynllun 4 blynedd

			Rhif 6	<p>Mae'r Bwrdd Rhanbarthol yn cytuno ar anghenion lleol mewn perthynas â gwasanaethau cyffuriau ac alcohol - gan gynnwys sicrhau'r cyllid i'w weithredu</p> <p>Mae'r holl swyddi ac adnoddau newydd a nodwyd yn cael eu rhoi ar waith yn lleol</p>	<p>Mae pob datblygiad yn cyfrannu at ganlyniadau'r cynllun rhanbarthol</p> <p>3. WG Delivery Plan and APB position st:</p>
Twyll gan gynnwys Troseddau Seiber	Canolig		Rhif 8	<p>Creu Uned Trosedd Economaidd (UTE) a fydd yn cynnwys swyddogion twyll wedi'u hyfforddi'n arbennig, swyddogion seiberdroseddu a swyddogion ymchwilio ariannol o fewn Heddlu Gogledd Cymru</p> <p>Bydd yr uned yn darparu ymyrraeth gynnar i darfu ar dwyllwyr a'u gweithgareddau</p> <p>Mwy o swyddogion rheng flaen wedi'u hyfforddi i ymateb i dwyll</p>	<p>Tymor byr – HGC mewn gwell sefyllfa i ddelio â thwyll</p> <p>Gostyngiad yn yr amser mae'n gymryd i gwblhau ymchwiliadau</p> <p>Tymor hir – lleihau erledigaeth yn y gymuned</p>

				Bydd yr uned hefyd yn darparu addysg, Cyngor atal troseddau a chefnogaeth i grwpiau bregus penodol	
Treisio a Throseddau Rhywiol Difrifol	Canolig				
		Lleihau Aildroseddu	Rhif 11	Tîm arbenigol o 6 swyddog i ddarparu ymyrraeth wedi'i thargedu ar gyfer dynion 18+ gyda dedfrydau o 12 mis ac iau Bydd carcharorion o fewn y garfan hon yn derbyn ymyrraeth ddwys gan gynnwys cyswllt cyn pen 3 diwrnod ar ôl eu dedfrydu, asesiad risg ar unwaith, cyswllt ar ddyddiad rhyddhau a chyswllt pellach 3 gwaith yr wythnos, gydag adolygiad yn digwydd ar ôl 12 wythnos.	Yn y tymor canolig, bydd y Tîm yn darparu ymateb cyflym i garfan anhrefnus er mwyn datblygu ymyriadau pwrpasol. Bydd gweithio ochr yn ochr â charcharorion a chanolbwyntio ar ffyrdd effeithiol o dorri'r cylch drws cylchdroi yn lleihau cyfraddau aildroseddu a galw i gof yn y tymor hir. Mae data monitro penodol yn dal i gael ei ddatblygu o ran cyfraddau aildroseddu.

Prosiectau sy'n cyfrannu at ddatblygiad cyffredinol diogelwch cymunedol			Rhif 16	<p>Mae cefnogaeth wedi'i thargeddu ar gael ar gyfer nifer o anghenion a nodwyd, gan gynnwys camddefnyddio sylweddau, camdring domestig, iechyd meddwl ac eraill.</p> <p>Nifer yr unigolion sy'n derbyn ymyrraeth</p>	Llai o gleientiaid angen yr ymyriadau mwy dwys
			Rhif 2	<p>Staff y Heddlu yn derbyn adnewyddiad ar y hyfforddiant EAT</p> <p>Cynnydd yn nifer yr atgyfeiriadau EAT priodol</p>	Yn y tymor canolig mae mwy o unigolion yn derbyn ymyrraeth gynharach, a ddylai atal gwaethygu i fod angen darpariaeth mwy dwys
			Rhif 3	<p>Adnewyddu a diweddarau amryw o ganllawiau un munud sy'n ymwneud â gwahanol fathau o droseddau</p> <p>Sicrhau eu bod ar gael i wasanaethau'r A.LI ac eraill fel sy'n briodol</p>	Mae teclyn codi ymwybyddiaeth ychwanegol ar gael i staff, sy'n gwella'r cyfleoedd iddynt gael eu hysbysu'n briodol am yr hyn i edrych amdano, beth i'w wneud, â phwy i gysylltu

			Rhif 10	Adolygu'r ddarpariaeth llety gefnogol gyfredol Cynyddu nifer yr unedau sydd ar gael Dod â rhywfaint o'r gefnogaeth honno'n fewnol i'r Gwasanaeth Digartrefedd	Gwasanaethau mewn sefyllfa well i ddarparu cymorth ymyrraeth gynnar i unigolion, llai o gleientiaid yn cyflwyno ag anghenion cymhleth ac angen cefnogaeth mwy dwys
--	--	--	---------	---	--